

ARZ GÜVENLİĞİ:

Yapılan kanun değişikliği ile TEİAŞ, iletim kısıtlarını asgari seviyeye indirecek şekilde iletim şebekesinin planlamasından, tesisinden, işletilmesinden, sistem güvenilirliğinin muhafaza edilmesinden ve üretim kapasite projeksiyonu ile 20 yıllık Uzun Dönem Elektrik Enerjisi Üretim Gelişim Planının hazırlanmasından sorumlu olarak arz güvenliğini sağlaması istenecek. TEİAŞ, sistem güvenilirliğinin muhafaza edilmesini sağlamak ve yeterli kapasite olmaması nedeniyle oluşabilecek bölgesel sistem ihtiyaçlarını karşılamak üzere, yan hizmetler anlaşmaları kapsamında yeni üretim tesisi yaptırarak veya mevcut üretim tesislerinin kapasitelerini kiralamak amacıyla ihale yapabilecek.

Tüm kamu ve özel dağıtım şirketleri, fiyat eşitleme mekanizması içinde yer alacağı ifade ediliyor. Geçiş dönemi süresince ulusal tarife uygulamasının gerekleri esas alınacak ve ulusal tarifede çapraz sübvansiyon uygulanacak. Uygulanan sübvansiyonlar ancak Bakanlar Kurulu kararı ile değiştirilebilir.

DUY yetmedi şimdi de teşvik geliyor...

31 Aralık 2010 tarihine kadar ülke içerisinde oluşturulacak izole bölge besleme yöntemiyle de elektrik enerjisi ithal edilecek. Bu süre kurul kararıyla uzatılabilecek. 31 Aralık 2012 tarihine kadar işletmeye girecek üretim ve otoprodüktör lisansı sahibi tüzel kişilere teşvikler sağlanacak. Buna göre, üretim tesislerinin işletmeye giriş tarihinden itibaren 5 yıl süreyle iletim sistemi kullanım bedellerinden yüzde 50 indirim yapılacaktır.

1 Ağustos 2006 tarihinde getirilen Dengeleme Uzlaştırma Yönetmeliği (DUY) ile yaratılan elektrik piyasasında oluşan karaborsa ile özel sektör, elektrik fiyatını istediği gibi belirler hale gelmişti. Şimdi yapılan bu kanun ile üretim şirketlerine ayrıca teşvik getiriliyor. Yapılan Kanun değişikliği ile, dağıtım şirketleri, dağıtım bölgesinde otoyollar hariç, **kamunun genel kullanımına yönelik cadde ve sokak aydınlatılmasında** ve bunlara ait gerekli ölçüm sistemlerinin kurulması ve işletilmesinden sorumlu oluyor.

SOKAK VE İBADETHANE AYDINLATMA GİDERLERİ:

Bu tür aydınlatmaya ve trafik sinyalizasyonlarına ait tüketim giderleri, 1 Ocak 2009 ile 31 Aralık 2015 arasındaki dönem için Hazine bütçesine konulacak ödenekten karşılanacak. Kamuya ait park, bahçe, tarihi ve ören yerleri

gibi halka açık yerler ile reklam ve benzeri amaçlı panoların genel aydınlatmalarına ilişkin tüketim giderleri, ilgisine göre, ilgili belediye veya il özel idaresince karşılanacak. **Belediyeler tarafından ödenmeyen bu kapsamdaki genel aydınlatma tüketim giderleri, ilgili belediyenin elektrik ve hava gazı tüketim vergisi ile genel bütçe vergi gelirlerinden belediyelere aktarılan paylardan kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilecek.**

Şimdi burada sormak lazım. Kamuya olan borçlarını ödemeyen belediyelerin kamu zararı ne olacak? Belediyelerin sorumluluğunda olan sokak aydınlatmaları bedeli şimdi hazineye devredilip bizim vergilerimizle karşılıyorlar. O zaman vergilerimizden belediye için neden ve ne için bir bütçe kesiliyor?

Kanun ile güvenlik amacıyla yapılan sınır aydınlatmalarına ait tüketim giderleri, İçişleri Bakanlığı bütçesine konularak ödeniyor, toplumun ibadetine açılmış ve ücreti ödenen ibadethanelere ilişkin aydınlatma giderleri ise Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanıyor. **Peki eğitim alan çocuklarımızın aydınlatma bedelleri de Milli Eğitim Bakanlığı'nın bütçesine mi eklenecek? Ya da röntgen çektiren hastanın elektrik bedeli Sağlık Bakanlığı bütçesine mi eklenecek? Hastaneleri ve okulları da özelleştirecekleri için gerek duymamış olabilirler...**

Ayrıca yapılan kanun değişikliği ile, BOTAŞ'ın, uluslararası anlaşmalar yaparak, iştirak ilişkisine girmesi önündeki kısıtlamayı kaldıran yasa, BOTAŞ'ın yeni uluslararası projelerde yer alıp yatırım yapabilmesine ve benzer hizmetler sunan girişimcilerle ortaklık kurabilmesine olanak sağlıyor. Bugüne kadar Enerji Bakanlığı'nın yaptığı yüksek tutarlı doğalgaz anlaşmalarının cezasını çekerken şimdi de BOTAŞ'ın yapacağı anlaşmalarla mı uğraşacağız?

Orman vasıflı araziler

Kanun değişikliği ile, orman vasıflı olan veya Hazine'nin mülkiyetinde ya da devletin tasarrufu altında bulunan taşınmazlardan, yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üretimi yapılmak amacıyla tesis, ulaşım yolları ve şebekeye bağlantı noktasına kadar enerji nakil hattı için kullanılacak olanlar hakkında Çevre ve Orman Bakanlığı veya Maliye Bakanlığı tarafından bedeli karşılığında izin verilecek, kiralama yapılacak, irtifak hakkı tesis edilecek veya kullanma izni veriliyor.

Bu kanun değişikliği ile yenilenebilir enerji yatırımı yapma adına orman vasıflı arazilerin zarar görme riski artıyor. Yenilenebilir enerji yatırımı yapmak

gerekıyor lakin orman arazilerinin zarar görmemesini kim, nasıl denetleyecek?

Ruhsatlı kaçak yapılara af geliyor... Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapı (inşaat) ruhsatı alınmış ve buna göre yapılmış olup, kullanma izni verilmeyen ve alınmayan yapılara; yol, elektrik, su, telefon, kanalizasyon, doğalgaz gibi altyapı hizmetlerinden birinin veya birkaçının götürüldüğünün belgelenmesi, fenni gereklerin yerine getirilmiş olması ve bu maddenin yayını tarihinden itibaren başvurulması durumunda, kullanma izni alınmaya kadar, geçici olarak su ve elektrik bağlanabilecek.

Ancak yapım inşaat ruhsatı alınmış ve buna göre yapılmış olmak şartı 12 Ekim 2004 tarihinden önce yapılmış olan yapılarla ilgili uygulanmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan abonelikler de ait olduğu gruba dönüştürülecek.

Böylece, geçici elektrik aboneliğinin sağlanması durumunda, ilgili kişilerin kullanma izni almaları için belediyeler, aboneliklerin sona erdirilmesi konusunda dağıtım şirketlerinden talepte bulunabilecek.

Görüldüğü üzere ilgili belediyenin kullanma izni vermediği yapıya Elektrik Piyasası Kanunu gereği elektrik ve su vermek zorunda kalıyor, böylelikle kamu arazisine ya da imar planına aykırı yapılaşmış yapıları af etmiş bulunuyoruz.

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şubesi olarak, 10 Temmuz 2008 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilen, Elektrik Piyasası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın yaşamımıza neler getireceği hakkındaki görüşlerimizi sizlere özetledik. Bu konu ile ilgili çalışmalarımız devam edecektir.

Bu kanun değişikliği, mevcutta yapılan özelleştirme işlemlerini düzenleme, **ruhsatlı kaçak yapılara kısmi imar affı**, oluşan kamu borçlanmaları ve dengesizlikleri giderme ve de **yaklaşan yerel seçimlere yatırım** yapma hizmeti görmektedir. Kanun, Cumhurbaşkanı'nın onayına sunulacaktır. Bizler Cumhurbaşkanı'ndan, bu kanunu veto etmesini, birçok maddenin konunun ehli kurum, kuruluş ve kişilerce tekrar gözden geçirilmesini, elektrik piyasasında kamu yararı taşıyan düzenlemelere gidilmesini talep ediyoruz.

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası
Bursa Şubesi
11. Dönem Yönetim Kurulu
17.07.2008